

Scénář - Ze života volyňských Čechů – Jaroslav a Anna Vokráčkovi

V průběhu třetí čtvrtiny 19. století za vlády cara Alexandra II. se vystěhoval na Volyň značný počet českých kolonistů.

Rodina Jaroslava Vokráčky se usadila na Volyni v obci Staré Teremno – Lipiny. Jaroslav Vokráčka se zde narodil v roce 1912.

Rodina Anny Vozábové se usadila v obci Mirohošť. Anna se narodila v roce 1923.

Na tu Volyň se chodilo proto, že car jim slíbil půdu a oni šli – mysleli si, že jdou za lepším živobytím. A ty začátky tam měli hrozně těžký. Taky přišli a neměli kde být, museli si třeba vykloučit les, aby si mohli zorat pozemky a na čem dělat, na čem pracovat.

Na Volyni vyrostly úhledné české vesničky, čisté, upravené, plné květin a stromů. Češi nikdy nezapomněli na svou českou vlast.

Udržovali české tradice, měli posvícení, každá vesnice ho měla jiný termín, aby se mohli navštěvovat, protože oni se hodně navštěvovali. Pro ně nebylo jít 30 kilometrů, jet koňským povozem, anebo jít pěšky, pro ně to nebyla žádná vzdálenost.

Jaroslav Vokráčka vyprávěl i úsměvné příhody.

Třeba se kluci z vesnice sešli navečer a když měli na nějakého toho statkáře nebo sedláka vztek, tak mu rozebrali žebříňák a postavili mu ho na střechu. On ráno vstal a měl žebříňák na střeše. Ty domky nebyly nějak velký.

Do relativně poklidného života na Volyni výrazně zasáhla 2. světová válka. Více jak 10 000 krajanů z Volyně vstoupilo do 1. československého armádního sboru, mezi nimi i někteří členové Jaroslavovy a Anniny rodiny. Jaroslav Vokráčka vstoupil do Svobodovy armády 16.3.1944. V boji o Dukelský průsmyk byl raněn a měl trvalé zdravotní následky. Byl několikrát vyznamenán za chrabrost. Cesta do Československa byla zakončena v Žatci. Jaroslav Vokráčka byl zde demobilizován 10.1.1946. Většina vojáků se rozhodla zůstat v Československu.

Volynští Češi začali osídlovat pohraničí českých zemí. Přes krušné začátky si zde našli své místo. Jaroslav se usadil v Soběnicích, kam za ním v roce 1947 přijeli i další členové jeho rodiny. Anna přišla se svou rodinou v únoru 1947 a usadili se v obci Mladá.

Nemohli si s sebou samozřejmě taky vzít všechno, hodně věcí tam museli nechat, ale vezli si s sebou peřiny a jídlo na cestu. Co vím, co vyprávěli, že měli ve vagoncích – to nebyly vagony jako normální tady, to byly dobytčáky. Měli tam kamínka, měli tam topení, měli tam slámu a někdo si vezl s sebou i krávu.

Jaroslav Vokráčka se s Annou Vozábovou seznámil u muziky. Vzali se 22. února 1949. V Soběnicích a okolí žije už několikátá generace rodiny Vokráčkových. U potomků dodnes nevypřchala touha po vzájemných kontaktech krajanů a stále udržují spolkovou volyňskou soudržnost. Jaký vzkaz mají potomci volyňských Čechů pro mladé lidi?

Měli bychom být vlastenci, měli bychom mít rádi svou republiku, měli bychom být hrdí, že jsme Češi, protože já když tady čtu ty knížky a z jejich vyprávění a i se scházím s těma lidma, ještě i s těma hodně starýma lidma, tak oni jsou hrdí, že jsou Češi. A oni na té Volyni když byli, já tady mám v těch knížkách, tam je spousta básniček – to napsali úplně obyčejní, normální lidi, ale všude píšou o naší české zemi. I když byli na Volyni, narodili se na Volyni, tak psali o své české zemi.

Naše touha – Josef Toman

Žijeme v cizině
dlouhý řad roků
na zemi Volyně
se slzou v oku.

Slízíme po vlasti
v té cizí stráni,
neznáme radosti,
máme jen přání.

Vrátit se do ráje,
vrátit se domů,
kde nové jitro je
a štěstí k tomu.